

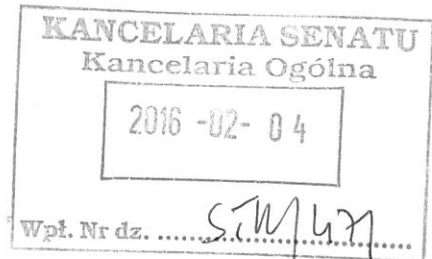

Warszawa, dnia 2 lutego 2016 r.

**MINISTERSTWO ŚRODOWISKA
PODSEKRETARZ STANU***Mariusz Gajda*

DZW-II.070.4.2016.KB

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 4.02.16.
nr. 471 podpis *Bezdziej***Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP***Szanowny Panie Marszałku,*

W odpowiedzi na oświadczenie złożone przez senatora Józefa Łyczaka podczas 5. Posiedzenia Senatu RP w dniu 18 grudnia 2015 r., w sprawie budowy drugiego stopnia wodnego na Wiśle poniżej zapory we Włocławku (BPS/043-05-43/15), poniżej przesyłam stosowne wyjaśnienia.

Na wstępie pragnę poinformować, że na zlecenie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku została zrealizowana w 2014r. „Koncepcja ochrony przed wodami powodziowymi dolnego odcinka Wisły od Włocławka do jej ujścia do Zatoki Gdańskiej”, której wyniki zostały wykorzystane w wykonanym w 2015 r. projekcie Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły.

Celem przedmiotowego opracowania było wskazanie optymalnych rozwiązań mających zapewnić kompleksową ochronę przeciwpowodziową odcinka Wisły od Włocławka do jej ujścia do Zatoki Gdańskiej w aspekcie:

- 1) przeprowadzenia wód powodziowych 1%,
- 2) zimowej ochrony przeciwpowodziowej (Wisła jako droga wodna dla akcji lodołamania),
- 3) zabezpieczenia stopnia wodnego we Włocławku.

Podczas prac nad koncepcją ochrony przeciwpowodziowej dolnego odcinka Wisły przeanalizowano m.in. strukturę rzeki, elementy regulacyjne i pokrywą lodową. Analiza pozwoliła na zidentyfikowanie trzech głównych problemów dotyczących ww. odcinka Wisły:

- 1) brak właściwej głębokości nawigacyjnej dla pracy lodołamaczy,
- 2) zapewnienie bezpieczeństwa stopnia Wodnego we Włocławku,
- 3) zapewnienie właściwej drożności trasy przejścia wielkich wód powodziowych w okresie letnim.

Ww. problemy stały się podstawą do określenia wariantów działań. W konsekwencji przeprowadzonych analiz matematycznych (badań modelowych), środowiskowych, wielokryterialnych oraz efektywności finansowo-ekonomicznej wskazano optymalne rozwiązanie -

wariant wynikowy „Odbudowa ostróg wraz z wycinką w korycie wielkiej wody oraz budową stopnia poniżej Włocławka”, zapewniający bezpieczeństwo powodziowe zimowe i letnie oraz bezpieczeństwo stopnia wodnego we Włocławku.

W koncepcji rozważono kilka lokalizacji budowy stopnia na trzydziestokilometrowym odcinku rzeki, aby w dalszych pracach można już było brać pod uwagę wnioski wynikające z samej koncepcji. Pod uwagę brano trzy lokalizacje: Nieszawa (km MPHP 235+410 - 30 km poniżej Włocławka), Bobrowniki (km MPHP 245+238 - 20 km poniżej) i Anwil (km MPHP 253+540 - 10 km poniżej). Przedmiotowa praca koncepcyjna jest zatem wczesną fazą dotyczącą wskazania lokalizacji stopnia.

Powyższy wariant znalazł się w Projekcie Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowym 2015-2021. W zakresie budowy stopnia wodnego poniżej Włocławka w planie wskazano, że:

- 1) Inwestycja może mieć potencjalnie znaczące oddziaływanie na cele ochrony obszarów Natura 2000 oraz została oceniona jako niekorzystna środowiskowo i wpływająca negatywnie na osiągnięcie dobrego stanu wód, istnieją jednak możliwości zastosowania skutecznych środków minimalizujących lub kompensujących;
- 2) Plan udowadnia przesłankę nadrzędnego interesu publicznego.

Odnosząc się do konsekwencji, jakie miałyby uszkodzenie tamy we Włocławku, informuję, że był to również problem analizowany w ramach ww. koncepcji. Z wykonanych badań modelowych (wykonanych przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy hydrodynamicznym modelem matematycznym) wynika, że awaria stopnia wodnego spowoduje:

- 1) wystąpienie znacznego wzrostu średnich wartości prędkości wody (nawet do 10 m/s). Maksymalny przepływ w wyniku awarii osiągnąłby wartość rzędu kilkudziesięciu m³/s, przekraczając kilkadziesiąt razy średni przepływ. Czas trwania kulminacji wynosi kilkanaście godzin. Wyznaczony zasięg obszaru zagrożonego powodzią w wyniku awarii znacznie różni się od obszaru wskazanego na mapach zagrożenia powodziowego co spowodowałoby znacznie większe straty powodziowe na odcinku od Włocławka do Grudziądza. Na odcinku najbardziej zagrożonym woda zalałaby znaczne obszary użytkowane rolniczo oraz obszary gospodarcze w największych miastach;
- 2) na wszystkich dopływach Wisły doszłoby do znacznego wzmocnienia cofki wód powodziowych;
- 3) realnym zagrożeniem będzie skażenie środowiska na skalę międzynarodową (powierzchnia równiny zalewowej doliny Wisły na odcinku 260 km poniżej Zbiornika Włocławek zostanie pokryta od kilku do kilkudziesięciu centymetrów miąższości warstwą nieprzyjaznego dla środowiska materiału, a wraz z wodami zanieczyszczenia dotrą do Morza Bałtyckiego) ze względu na odprowadzenie ze Zbiornika Włocławskiego zgromadzonych w nim 43 mln ton (31 mln m³) drobnoziarnistych osadów dennych. Jak wynika z badań pracowników naukowych PAN w Warszawie z 2007 r., zasoby metali ciężkich w osadach zbiornikawynoszą odpowiednio: As - 472 ton, Ba - 14 112 ton, Cd - 237 ton, Co - 420 ton, Cr - 2 818 ton, Cu - 1 466 ton, Ni - 739 ton, Pb - 1 658 ton, Zn - 13 477 ton, Sr - 3 127 ton, V-762 ton;
- 4) według ekspertów, w wyniku awarii zapory, wielce prawdopodobne jest przerwanie wałów przeciwpowodziowych (ze względu na fakt, że przepływy osiągną wartości jak dla wody 500-letniej). Możliwe straty oszacowano na kwotę 5,5 mld zł (podobne skutki może wywołać jednoczesne wystąpienie kilku zatorów lodowych);

- 5) oprócz strat jakie mogą powstać w przypadku awarii, 56 tys. ludzi zostanie narażonych na utratę życia lub zdrowia. Zalanych zostanie 13 tys. budynków mieszkalnych, 726 społecznych oraz 183 zabytkowe. Przeszło 1 450 km² jest zagrożonych podtopieniem. Niemożliwymi do oszacowania są skutki społeczne związane z lękiem przed śmiercią, utratą bliskich oraz domów i dorobku życiowego osób, które doznają traumy, jaką niewątpliwie jest powódź.

W kwestii podjęcia negocjacji z organizacjami ekologicznymi należy zauważyć, iż realizacja zadań inwestycyjnych z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju jest wymogiem nowoczesnej polityki państwa. Dialog z organizacjami ekologicznymi może być trudny, ale dla dobra procesów inwestycyjnych ma szczególne znaczenie i będzie prowadzony jako proces uczestnictwa społeczeństwa w ochronie środowiska.

Z wyrazami szacunku,

Z up. MINISTRA
PODSEKRETAŃ SZANU

Mariusz Gajda

Do wiadomości:

Sekretariat Prezesa Rady Ministrów w KPRM.